

Sygn. akt I C 480/20

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Julita Preis

Protokolant: -----

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 maja 2022 roku w C.

sprawy z powództwa (...) INC. z siedzibą w M. V. (USA)

przeciwko D. N. (1)

o zapłatę

orzeka:

1. Zasądza od pozwanej D. N. (1) na rzecz powoda (...) INC. z siedzibą w M. V. (USA) kwotę 5488,55 zł (pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 5087,38 zł (pięć tysięcy osiemdziesiąt siedem złotych trzydzieści osiem groszy) od dnia 30 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty .
2. Umarza postępowanie w części co do żądania zapłaty kwoty 2095,17 zł (dwa tysiące dziewięćdziesiąt pięć złotych siedemnaście groszy).
3. Oddala powództwo w pozostałej części .
4. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2268,66 zł (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt osiem złotych sześćdziesiąt sześć groszy) z tytułu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.
5. Nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności co do pkt. 1 i 4 orzeczenia .

Sędzia Julita Preis

I C 480/20

UZASADNIENIE

W dniu 13 lipca 2020 r. powód (...), INC. z siedzibą w M. V. (USA) wniósł o zasądzenie od pozwanej D. N. (1) kwoty 10.564,23 zł wraz z odsetkami od kwoty 10.163,06 zł w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 30 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz zaliczenie na poczet opłaty od pozwu, opłaty uiszczonej od pozwu wniesionego w Elektronicznym Postępowaniu Upominawczym.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że wierzytelność dochodzona przez powoda od pozwanej wynika z umowy pożyczki (...) zawartej dnia 3 kwietnia 2019 r. przez pozwaną z pożyczkodawcą – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

Na mocy tej umowy pożyczkodawca zobowiązał się wypłacić kwotę pożyczki na wskazany w umowie rachunek bankowy wygenerowany indywidualnie do rozliczenia przedmiotowej umowy, a pożyczkobiorca obowiązany był do zwrotu pożyczki w określonym terminie. Pożyczkodawca wypłacił kwotę zgodnie z postanowieniami umowy. Wobec niespłacania przez pozwaną kwoty pożyczki, pożyczkodawca wypowiedział pozwanej przedmiotową umowę w dniu 29 czerwca 2019 r. Roszczenie stało się zatem w całości wymagalne z upływem terminu wypowiedzenia. Powód wskazywał również na wynikające z umowy uprawnienie do żądania odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W dalszej części powód wskazał, iż zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę poręczenia zobowiązania pozwanej wynikającego z umowy pożyczki nr (...), a wobec niespłacenia przez pozwaną zobowiązania, wypłacił kwotę poręczenia, w związku z czym nabył wierzytelność dochodzoną niniejszym pozwem. O dokonaniu przelewu wierzytelności powód poinformował pozwaną jednocześnie wzywając ją do zapłaty zaległości. Podniósł, iż na dochodzoną kwotę 10.564,23 zł składają się: należność główna tj. kwota pożyczki pozostała do spłaty w wysokości 4.537,38 zł; odsetki umowne w kwocie 401,17 zł; opłaty w kwocie 550,00 zł oraz prowizje w kwocie 5.075,68 zł (k. 1-6 akt).

Pismem procesowym z dnia 18 sierpnia 2020 r. pełnomocnik powoda cofnął powództwo w części tj. w zakresie kwoty 2.095,17 zł stanowiącej część prowizji bez zrzeczenia się roszczenia w tym zakresie, podtrzymując powództwo w pozostałej części. Wskazał, iż aktualnie do zapłaty pozwanej pozostała kwota 8.469,06 zł wraz z odsetkami od kwoty 8.067,89 zł w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 30 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty, a na wskazaną kwotę składające się: należność główna tj. kwota pożyczki pozostała do spłaty w wysokości 4.537,38 zł; odsetki umowne w kwocie 401,17 zł; opłaty w kwocie 550,00 zł oraz prowizje w kwocie 2.980,51 zł (k. 93 akt).

Sąd stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty (k. 95 akt).

W odpowiedzi na zobowiązanie Sądu strona powodowa w piśmie procesowym z dnia 23 marca 2022 r. wskazała, iż w jej ocenie postanowienia umowne zastrzegające opłatę przygotowawczą i prowizję oraz określające ich wysokość nie są abuzywne. Dodatkowo wskazał, iż Pożyczkodawca miał prawo do naliczenia prowizji za udzielenie pożyczki, gdyż należy ją traktować jako wynagrodzenie należne pożyczkodawcy z tytułu dokonanej czynności. Nadto stanowi ona główne świadczenie stron, co do którego wyłączone zostało badanie postanowień umownych pod kątem abuzywności, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny i zrozumiały. Nie było wątpliwości, że określając w umowie pożyczki wysokość prowizji kwotowo, postanowienie to było sformułowane w sposób jednoznaczny i zrozumiały. Wysokość zastrzeżonej prowizji i opłaty przygotowawczej była także zgodna z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Powód wskazał, iż i tak cofnął częściowo pozew w zakresie prowizji, wskutek czego dochodzona pozwem kwota prowizji jest niższa niż ta wynikająca z umowy. Wyjaśniając sposób ustalenia wysokości pozaodsetkowych kosztów pożyczki zwrócił uwagę, iż opłata przygotowawcza ma na celu pokrycie kosztów jakie pożyczkodawca ponosi w związku z udzieleniem pożyczki tj. kosztów związanych z wygospodarowaniem kapitału, przygotowaniem dokumentu umowy pożyczki, weryfikację wniosku o udzielenie pożyczki, zarządzaniem rachunkiem na który winny spływać raty pożyczki, monitorowaniem terminowości spłat – ogólnie obsługą pożyczkobiorcy. Prowizja natomiast stanowi wynagrodzenie należne pożyczkodawcy z tytułu dokonanej czynności tj. z tytułu udzielenia pożyczki, której wysokość jest zgodna z u.k.k. i nie jest zawyżona. Ma ona na celu obniżyć ryzyko związane z udzielaniem pożyczek osobom o gorszej zdolności kredytowej (k. 101-103 akt).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 3 kwietnia 2019 r. pozwana D. N. (1) (Pożyczkobiorca) zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (Pożyczkodawcą) umowę pożyczki gotówkowej nr (...) - (...), na mocy której otrzymała kwotę 6.202,38 zł, którą zobowiązała się zwrócić w 130 tygodniowych ratach, wraz z opłatą przygotowawczą w kwocie 550,00 zł, prowizją w kwocie 5.075,68 zł oraz odsetkami umownymi w łącznej wysokości 810,99 zł (§ 5 ust. 4 umowy). Pożyczka była oprocentowana według stałej stopy oprocentowania w wysokości 10% w skali roku (pkt 3 załącznika B Formularz informacyjny). Całkowita kwota do spłaty wynosiła 12.639,05 zł.

Zgodnie z umową pożyczki opłata przygotowawcza stanowiła opłatę związaną z przygotowaniem umowy pożyczki, w tym miała na celu pokrycie kosztów jakie pożyczkodawca ponosi w związku z udzieleniem pożyczki tj. kosztów związanych z wygospodarowaniem kapitału, przygotowaniem dokumentu umowy pożyczki, weryfikację wniosku o udzielenie pożyczki, zarządzaniem rachunkiem na który winny spływać raty pożyczki, monitorowaniem terminowości spłat, a prowizja – opłatę należną Pożyczkodawcy za udostępnienie Pożyczkobiorcy ustalonej kwoty środków pieniężnych w ramach umowy pożyczki. Dodatkowo Pożyczkodawca zastrzegł sobie możliwość naliczenia opłat za nieterminową spłatę stanowiącymi koszty działań upominawczo-windykacyjnych (§ 1 umowy Opłata przygotowawcza i Prowizja).

Umowa w § 8 ust. 8 wskazywała na możliwość rozwiązania umowy przez Pożyczkodawcę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku: a) braku spłaty rat P. i/lub; b) podania przez Pożyczkobiorcę nieprawdziwych informacji i danych oraz c) braku spłaty zaległości w ciągu 14 dni od daty, w której Pożyczkobiorca otrzymał wezwanie do zapłaty i informację o wypowiedzeniu, bądź w ostatnim dniu do odbioru listu poleconego.

Pożyczkodawca zastrzegł także możliwość pobrania Odsetek zgodnie z treścią umowy (odsetki umowne; § 5 ust. 4 umowy; pkt 3 załącznika B Formularz informacyjny) oraz w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki możliwość naliczenia odsetek w wysokości maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie (§ 8 ust. 10 umowy).

W § 7 ust. 5 umowy wskazano, iż Pożyczkobiorca wyraża zgodę na cesję na inny podmiot niespłaconych przez niego kwot pożyczki, przysługujących Pożyczkodawcy, bez względu na kwotę zaległości i czas jej trwania. Pożyczkodawca zostanie o tym fakcie powiadomiony.

W dniu 4 kwietnia 2019 r. kwota pożyczki została w części obejmującej kwotę 4.202,38 zł przekazana na rzecz (...) Sp. z o.o., a w pozostałej części tj. w wysokości 2.000,00 zł została przelana na rachunek bankowy D. N. (1).

Na poczet zobowiązania pozwana D. N. (1) wpłaciła łącznie kwotę w wysokości 1.665,00 zł, która została zaksięgowana na poczet kapitału pożyczki.

/Fakty uznane za prawdziwe na podstawie twierdzeń powoda zawartych w pozwie oraz piśmie procesowym powoda z dnia 23 marca 2022 r., a nadto dowody: umowa pożyczki nr (...) wraz z załącznikami – k. 17-32 akt, wniosek o udzielenie pożyczki gotówkowej – k. 13-16 akt, potwierdzenie wykonania operacji – k. 44-45 akt, historia rachunku bankowego – k. 46-51 akt, dokumentacja umowy pożyczki zawartej pomiędzy D. N. (1), a (...) Sp. z o.o. – k. 33-43 akt/

W związku z brakiem kolejnych spłat rat pożyczki przez pozwaną, pożyczkodawca pismem z dnia 29 czerwca 2019 r. wypowiedział pozwaną umowę ze skutkiem natychmiastowym, jednocześnie wzywając ją do zapłaty kwoty należnej w wysokości 12.058,65 zł pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

/Fakty uznane za prawdziwe na podstawie twierdzeń powoda zawartych w pozwie, a nadto dowody: wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 29 czerwca 2019 r. - k. 62 akt/

Dnia 7 marca 2019 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (Wierzyciel) zawarł z S. A., Inc. z siedzibą w M. V. (Poręczyciel) umowę poręczenia. Na mocy powyższej umowy strony ustaliły zasady w oparciu o które będzie następowało udzielanie poręczenia Wierzycielowi w odniesieniu do każdej umowy pożyczki wskazanej w odpowiednim oświadczeniu dostarczonym przez Wierzyciela.

W dniu 7 listopada 2019 r. (...) Sp. z (...) z siedzibą w W. oświadczył, że S. A., INC. z siedzibą w M. V. (USA) na podstawie umowy poręczenia z dnia 7 marca 2019 r. spłaciła w całości na rzecz Wierzyciela należności wynikające z umów wskazanych w dokumencie stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego potwierdzenia. W treści załącznika nr 1 pod pozycją nr 18 znajdowała się „niewypłacalna” wierzytelność z tytułu umowy nr (...) zawartej z D. N. (2) w kwocie 10595,22 zł.

/ Fakty uznane za prawdziwe na podstawie twierdzeń powoda zawartych w pozwie, a nadto dowody: umowa poręczenia z dnia 7 marca 2019 r. wraz z pełnomocnictwem – k. 52-61 akt, potwierdzenie wypłaty kwot poręczenia – k. 63 akt, załącznik nr 1 do umowy poręczenia – wykaz wierzytelności z niespłaconych pożyczek 07.11.2019 – k. 64-68 akt, pełnomocnictwo – k. 69 akt, odpis (...) Sp. z o.o. – k. 70-72 akt/

Pismem z dnia 13 listopada 2019 r. powód poinformował pozwaną o przelewie wierzytelności na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 31.07.2019 r., a w konsekwencji o zmianie wierzyciela, wzywając do zapłaty zadłużenia, które wynosi 11.098,28 zł i stanowi: 4.537,38 zł – tytułem niespłaconego kapitału; 5.075,68 zł – tytułem prowizji, 550,00 zł – opłaty przygotowawczej; 401,17 zł - odsetek umownych oraz 534,05 zł – odsetek za opóźnienie liczonych od dnia wypowiedzenia umowy pożyczki.

/Fakty uznane za prawdziwe na podstawie twierdzeń powoda zawartych w pozwie, a nadto dowody: zawiadomienie o przelewie wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty z dnia 13 listopada 2019 r. – k. 81-82 akt/

Sąd zważył, co następuje:

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o wyżej wymienione dokumenty przedłożone przez stronę powodową, którym dał w całości wiarę. Zgodnie z treścią z art. 243² k.p.c. dokumenty znajdujące się w aktach sprawy lub do nich dołączone stanowią dowody bez wydawania odrębnego postanowienia.

W związku z faktem, że pozwana w wyznaczonym terminie nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie ujawniły się w sprawie żadne kwestie sporne i na podstawie przepisu art. 340 k.p.c. Sąd wydał wyrok zaoczny. Mając na uwadze § 2 art. 339 k.p.c., Sąd przyjął za prawdziwe twierdzenia powoda o faktach zawarte w pozwie i piśmie procesowym z dnia 23 marca 2022 r., bowiem nie wzbudziły one żadnych wątpliwości co do ich zgodności z prawdziwym stanem rzeczy. Należy przy tym zaznaczyć, że przyjęcie twierdzeń pozwu za prawdziwe, po myśli art. 339 § 2 k.p.c., nie zwalnia Sądu od merytorycznej oceny zasadności dochodzonych pozewem roszczeń. Na Sądzie rozpoznającym sprawę, w której zaistniały przesłanki do wydania wyroku zaocznego, zawsze spoczywa obowiązek rozważenia, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania. W tym zakresie bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 marca 1999 r., sygn. akt (...), LEX nr 37430; w wyroku z dnia 7 czerwca 1972 r., (...), nie publ.).

Powód, po częściowym cofnięciu powództwa, domagał się od pozwanej zapłaty kwoty 8.469,06 zł z tytułu zawartej przez pozwaną z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowy pożyczki gotówkowej nr (...), z której to umowy zobowiązania powód spłacił na podstawie umowy poręczenia z dnia 7 marca 2019 r. zawartej z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Zgodnie z art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

Art. 879 § 1 k.c. stanowi, że o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika. Oznacza to, że zobowiązanie poręczyciela nie wykracza poza zakres zobowiązania głównego, może natomiast zostać w stosunku do niego ograniczone (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2001 r. wydany w sprawie (...), LEX nr 1211270). Zgodnie zaś z art. 518 § 1 pkt 1 k.c. osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty jeżeli płaci cudzy dług, za który jest odpowiedzialna osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi.

Powód wskazał, że na dochodzoną przez niego kwotę składają się: kwota 4.537,38 zł tytułem sumy niespłaconej należności głównej; kwota 401,17 zł obejmująca odsetki umowne; kwota 550,00 zł tytułem opłat oraz 2.980,51 zł tytułem prowizji.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W tym miejscu należy odwołać się do właściwości stosunku łączącego pierwotnego wierzyciela z pozwaną. Sensem umowy pożyczki jest, według art. 720 k.c., przeniesienie przez pożyczkodawcę własności określonej sumy pieniężnej na rzecz pożyczkobiorcy przy jednoczesnym zobowiązaniu się przez pożyczkobiorcę, iż w określonym terminie zwróci tę samą ilość pieniędzy pożyczkodawcy. Do zwyczajowych postanowień takich umów należy ponadto odpowiednie oprocentowanie kwoty pożyczki jako swoiste wynagrodzenie dla pożyczkodawcy za udzielenie środków pieniężnych. Natomiast do obowiązków dłużnika wynikających z dyspozycji art. 720 k.c., ustawa nie zalicza konieczności uiszczenia opłat dodatkowych. Obowiązek taki może być oczywiście wprowadzony do treści umowy, co wynika z zasady swobody umów zawartej w art. 353 § 1 k.c. Dodać należy, że w niniejszej sprawie do zawartej między pozwaną, a (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowy pożyczki miała zastosowanie ustawa o kredycie konsumenckim z dnia z dnia 12 maja 2011 r. (Dz.U. z 2022 r., poz. 246 t.j.) na podstawie jej art. 3 ust. 2 pkt 1. Art. 29 i 30 ww. aktu prawnego regulują zawarcie i treść dokumentu umowy, w tym wskazują jakie dane powinna ona zawierać.

Umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ § 1 k.c. w myśl którego postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Za nieuzgodnione indywidualnie uznaje się te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4). Za sprzeczne z dobrymi obyczajami uznaje się działania wykorzystujące np. niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi tu więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne i odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r., (...)). Rażące naruszenie interesów konsumenta zachodzi zaś w sytuacji, w których w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy.

Oceniając postanowienia wzorca umownego, przy pomocy którego zawarto umowę z pozwaną pod kątem zawartych w niej klauzul umownych obejmujących prowizję i opłaty, w zakresie obejmującym spełnienie wymogu z wyżej przywołanego art. 385⁽¹⁾ k.c. Sąd zważył, że wynagrodzenie prowizyjne określone w umowie na poziomie 5.075,68 zł przy kwocie pożyczki w wysokości 6.202,38 zł, a więc stanowiącej ok. 82% udzielonej kwoty kapitału, należało uznać za rażąco wygórowane i tym samym za nieobciążające strony pozwanej. Zasadność obciążenia pożyczkobiorcy opłatą prowizyjną ukształtowaną na tak wysokim poziomie w relacji do kwoty pożyczki powinna być każdorazowo podyktowana ściśle określonymi względami związanymi z procesem zawarcia konkretnej umowy pożyczki. Obowiązek dowodowy wykazania, że istniały uzasadnione podstawy do ustalenia prowizji za udzielenie pożyczki na takim poziomie spoczywał na stronie powodowej i w ocenie Sądu powód go nie zrealizował. Powód nie wskazał na żadne związane z tym okoliczności, nie wykazał także jak została wyliczona kwota prowizji, ograniczając się jedynie do wskazania wynikającego z treści umowy, że jest to opłata za udostępnienie Pożyczkobiorcy ustalonej kwoty środków pieniężnych w ramach umowy pożyczki (§ 1 umowy) oraz w treści pisma procesowego z dnia 23 marca 2022 r., że pierwotny wierzyciel miał prawo do naliczenia prowizji za udzielenie pożyczki, gdyż należy ją traktować jako wynagrodzenie należne pożyczkodawcy z tytułu dokonanej czynności, a jej wysokość wraz z opłatą przygotowawczą była zgodna z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Należy jednak zauważyć, iż prowizja zatem nie służyła w przedmiotowej umowie pokryciu kosztów pożyczkodawcy związanych z przygotowaniem umowy pożyczki, zbadaniem zdolności kredytowej pożyczkobiorcy itp., bowiem temu służyła opłata przygotowawcza, która także została zastrzeżona w umowie, a Sąd uznał, iż jest ona należna. Powód w piśmie procesowym z dnia 23 marca 2022 r. wskazał, bowiem iż opłata przygotowawcza miała na celu pokrycie kosztów jakie pożyczkodawca ponosi w związku z udzieleniem pożyczki tj. kosztów związanych z wygosparowaniem kapitału, przygotowaniem

dokumentu umowy pożyczki, weryfikację wniosku o udzielenie pożyczki, zarządzaniem rachunkiem na który winny spływać raty pożyczki, monitorowaniem terminowości spłat – ogólnie obsługą pożyczkobiorcy. Natomiast powód w żaden sposób nie wykazał, jak dokładnie została wyliczona kwota prowizji. Oczywistym jest, że administrowanie pożyczką, przyjmowanie wpłat, bieżące ich kontrolowanie powoduje powstawanie kosztów pracy. Pożyczkodawca mógł w tych kosztach partycypować, ale w rozsądnych granicach, co w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, ograniczać powinno się do pobrania właśnie opłaty przygotowawczej. Pierwotny wierzyciel prowadząc działalność gospodarczą w postaci udzielania pożyczek nie może przerzucać na pożyczkobiorców całego ryzyka gospodarczego z tym związanego, czy całego kosztu prowadzenia swojej działalności. W świetle zasad doświadczenia życiowego i reguł obrotu gospodarczego nie sposób przyjąć, że rzetelnie prowadzona działalność gospodarcza generuje koszty związane z szeroko pojętą obsługą pożyczki na tak wysokim poziomie, jak to określono w umowie. Tym samym takie określenie zobowiązań stron, w którym pożyczkodawca poza odsetkami winien jest zapłacić prowizję niewiele niższą od udostępnionego mu kapitału pożyczki, świadczy o rażącym braku ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron, co jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta. Mając na uwadze powyższe, w ocenie Sądu, przy określaniu przez całkowitych kosztów pożyczki objętej żądaniem pozwu, doszło do rażącego zachwiania ekwiwalentności świadczeń stron, przysparzając Pożyczkodawcy korzyści nie dających się uzasadnić żadnymi racjami. Należy wskazać, iż nawet fakt, iż wysokość prowizji nie przekraczała maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu przewidzianych w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 r., nie powodowało niemożliwości badania przez Sąd tych klauzuli pod kątem ich abuzywności. Samo określenie wysokości prowizji na poziomie nieprzekraczającym limitu z art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim nie świadczy o tym, że zapisy umowy w tym zakresie nie mają charakteru abuzywnego. Celem ustawowego limitu kosztów kredytu nie jest bowiem wyłączenie kontroli abuzywności, lecz uniemożliwienie kredytodawcom stosowania kosztów przekraczających ten limit, chociażby postanowienia umowy przewidujące takie koszty nie stanowiły postanowień niedozwolonych (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 lipca 2019 r., (...), LEX nr 2741626; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2020 r. (...), LEX nr 3067026; wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 26 marca 2020 r., sygn. (...)). Nie powinno budzić także wątpliwości, że analizowane postanowienia umowne nie zostały uzgodnione indywidualnie z pozwaną. Zważyć bowiem należy, że w istocie do zawarcia przedmiotowej umowy doszło poprzez zaproponowanie pozwanej wzorca umowy. Powód nie udowodnił, że analizowane postanowienia umowne były wynikiem indywidualnego uzgodnienia stron umowy pożyczki. Ponadto pozwana występowała w omawianym stosunku prawnym w charakterze konsumenta (art. 22⁽¹⁾ k.c.). Analizowane postanowienia umowne nie stanowiły także, wbrew argumentacji strony powodowej - świadczenia głównego umowy pożyczki, o którym mowa w art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c.. Istotne dla tej umowy elementy wynikają bowiem wprost z art. 720 k.c. który wskazuje, że podstawowym obowiązkiem pożyczkobiorcy jest jej zwrot w takiej samej ilości, ewentualnie zapłata odsetek. Należy nadmienić, że stanowisko Sądu w tym zakresie znajduje potwierdzenie także w orzeczeniach Sądu Najwyższego, a mianowicie w uchwale z dnia 26 października 2021 r. wydanej w sprawie (...) (...) (Lex nr 3246814) i w uchwale z dnia 27 października 2021 r. wydanej w sprawie (...) (Lex nr 3246823). Nadto, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 czerwca 2010 r. wydanego w sprawie o sygn. akt (...) (LEX nr 885035) stwierdził, że co do zasady dopuszczalne jest zastrzeżenie opłaty przygotowawczej, w szczególności, gdy ma ona na celu rekompensatę kosztów poniesionych przez kontrahenta. Powód zastrzegł w umowie opłatę przygotowawczą, która wynosiła 550,00 zł, a zatem nie była rażąco wygórowana i powód mógł się jej domagać.

Podsumowując zatem, w ocenie Sądu umowa pożyczki nr (...) w zakresie w jakim przewidywała obciążenie pozwaną prowizją w kwocie 5.075,68 zł stanowiła klauzulę abuzywną, a zatem żądanie jej zapłaty, przy uwzględnieniu wyżej powoływanego art. 879 § 1 k.c., należało uznać za nienależne. Zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. jeżeli postanowienie umowy jest „niedozwolone” strony nie są nim związane, postanowienie uznane za niedozwolone staje się bezskuteczne ex lege z mocą wsteczną, wobec czego nie miało znaczenia zmniejszenie przez powoda kwoty żądanej z tytułu prowizji w pozwie poprzez częściowe cofnięcie pozwu .

Powód mógł też zgodnie z art. 359 § 1 k.c. domagać się odsetek umownych, które nie przekraczały wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2¹ k.c. Powód domagał się zapłaty tytułem odsetek umownych kwoty

w wysokości 401,17 zł z kwoty 810,99 zł, która została wskazana z tego tytułu w umowie. Wobec braku przedłożenia harmonogramu spłaty pożyczki niemożliwe było dokładne obliczenie przez Sąd kwoty należnych odsetek do dnia rozwiązania umowy. Sąd przyjął zatem posługując się doświadczeniem życiowym oraz w braku kwestionowania tej kwoty przez pozwaną, iż żądanie ich zapłaty należy uznać za zasadne.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu, łącznie pozwana winna zatem zapłacić na rzecz powoda pozostałą do zapłaty kwotę kapitału pożyczki tj. kwotę 4.537,38 zł oraz kwotę opłaty przygotowawczej w wysokości 550,00 zł, a także odsetki umowne w wysokości 401,17 zł, a zatem łącznie kwotę 5.488,55 zł, którą Sąd zasądził w pkt 1 sentencji wyroku wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 5.087,38 zł (tj. sumy kapitału oraz opłaty przygotowawczej) od dnia 30 czerwca 2019 r. – zgodnie z żądaniem pozwu. W ocenie Sądu tak sformułowane żądanie należało uznać za zasadne zgodnie z treścią art. 481 § 1 i 2¹ k.c., § 1 umowy Odsetki (k. 17 akt).

Sąd zważył, iż zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku, przy czym z mocy art. 203 § 4 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że czynność ta jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W niniejszej sprawie powód cofnął powództwo co do części prowizji w kwocie 2.095,17 zł. Jako, że z okoliczności sprawy nie wynika, by cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa należy uznać, iż powód skutecznie ograniczył pozew we wskazanej części.

Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew, Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Skoro strona powodowa skutecznie cofnęła pozew w opisanej części, dlatego też Sąd na mocy art. 355 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie jako niezasadne Sąd powództwo oddalił (pkt 3 sentencji wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 4 sentencji wyroku na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c. przewidującego, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Z uwagi na fakt, iż powód żądał kwoty 10.564,23 zł, a zasądzono na jego rzecz kwotę 5.488,55 zł należało uznać, iż wygrał sprawę w przybliżeniu w 51,95%. Na koszty procesu poniesione przez stronę powodową, które wyniosły 4.367,00 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 750 zł w tym od pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym w kwocie 188 zł w sprawie o sygn. akt (...), opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego – 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265 t.j.) w wysokości 3.600 zł. W związku z tym, iż jak wskazano powyżej powód wygrał proces w 51,95 %, w takim zakresie należał się mu zwrot poniesionych kosztów procesu, co dało kwotę 2.268,66 zł, którą Sąd zasądził wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c. oraz żądaniem pozwu.

W pkt IV sentencji wyroku, Sąd na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. wyrokowi w części zasądzonej nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sędzia Julita Preis